

+ JOLANDA VUYK EN HANS KAMPERMAN
BRENGEN NIEUW LEVEN ONDER WINKELIERS

Innovatieproject Hart van Groenlo stimuleert duurzaam ondernemen

Op een grijze februaridag kijkt een groep mensen stralend van plezier hoe een graafmachine het raam uit een gebouw in het winkelcentrum van Groenlo breekt. Dit betekent het officiële bouwbegin van de hier te vestigen streekmarkt 'Hart van Grolle', een project dat afgelopen zomer innovatiesubsidie kreeg om een vernieuwende samenwerking op te zetten. CHANGE sprak met initiatiefnemer Hans Kamperman en Jolanda Vuyk van Heart4Earth die de handen in elkaar sloegen om deze nieuwe vorm van duurzaam ondernemen te realiseren.

Hoe is jullie samenwerking ontstaan?

Hans: Met het stoppen en verkopen van ons adviesbureau hadden mijn vrouw Margriet en ik tijd en middelen om een bijdrage te leveren tot een duurzame samenleving. We voelden ons geïnspireerd door de missie van Heart4Earth, namelijk om een zinvol, liefdevol en duurzaam leven te bevorderen door mensen via hun hart bij hun werkelijke passie en bezieling te brengen. Toen er in het winkelcentrum

van Groenlo een aantal panden naast elkaar leeg kwamen te staan en het idee ontstond daar iets mee te doen, wilde ik de Heart4Earth-gedachte graag in dit project integreren.

Jolanda: Er wordt veel gepraat over nodige veranderingen maar weinig tot actie overgegaan. Iedereen weet in zijn hart dat een maatschappij waar de macht van geld regeert, niet goed is voor de aarde en de mensen en dieren die daar op leven. Toen ik Hans en Margriet sprak, dacht ik: "Dat zijn mensen naar mijn hart, die gaan tenminste wat doen." Het sprak me aan dat ze een project neer wilden zetten met de bedoeling mensen met elkaar te verbinden, zodat ze weer met liefde hun werk kunnen doen.

Wat moet ik me precies bij de Streekmarkt voorstellen?

Hans: De drie huidige panden in het winkelcentrum worden samengevoegd tot één duurzaam gebouw. Het middendeel wordt voorzien van een glazen overkapping, waardoor een plein met atrium ontstaat met veel daglicht. Op de begane grond komen links en rechts van het plein verschillende speciaalzaken zoals een bakker, slager, zuivelwinkel, groentezaak en biologische winkel die

onderling samenwerken en gebruik maken van elkaars producten. Op het plein kunnen mensen zitten om iets op te eten wat ze in de winkel hebben gekocht of gewoon om elkaar te ontmoeten. Het plein en de eerste verdieping kan gebruikt worden voor het organiseren van workshops, exposities of een streekmarkt waar streekgebonden ondernemers hun producten aan de man kunnen brengen. Op de tweede verdieping zijn

werkplekken gecreëerd voor kleine ondernemers die samenwerken als een bepaalde klus zich hiervoor leent.

Het gebouw is nagenoeg energieneutraal, warmte en koude worden opgewekt middels een warmtepomp. De benodigde elektriciteit wordt door zonnepanelen opgewekt, zodat aan het eind van het jaar de energierekening nul is. Feng-Shui specialiste Nina Elshof is bij het project betrokken om een sfeer in het gebouw te creëren waarin mensen zich prettig voelen. Nico Wissing (tv-programma 'eigen huis en tuin', redactie) is bij het project betrokken om het gebouw met duurzaam groen aan te kleden waardoor het marktplein een groene uitstraling krijgt waar je letterlijk de vruchten van kunt plukken. De huurprijzen zijn laag. Voor de ruimtes op de tweede verdieping werken we niet met meerjarige contracten: als je er morgen uit wilt, kan dat. Hier is bewust voor gekozen omdat ik geloof dat iets alleen werkt als je gemotiveerd bent.

Wat is het innovatieve van de Streekmarkt?

Hans: Het zijn zelfstandige winkeliers en ondernemers, maar mensen die in de Streekmarkt werken, hebben ook een gezamenlijk

“In Groenlo begint de victorie”

“Uit
alles wat in
het pand komt, zal
blijken dat hier niet
het ‘ik’ maar het
‘wij’ regeert”

“Elkaar **versterken en stimuleren** door **samen te werken**, dat is het idee”

belang. De gemeenschappelijke ruimte gaan ze samen exploiteren. Ze zijn er dus allemaal bij gebaat dat er zoveel mogelijk initiatieven worden genomen. Hiervoor werken zij samen in een coöperatie. Doel is dat door exploitatie van de gemeenschappelijke ruimte servicekosten worden gedekt. In bestaande winkeliersverenigingen is het gebruikelijk dat je servicekosten betaalt waar je zelf geen grip op hebt. Daar willen we van af. Als ze de exploitatie goed aanpakken, kunnen ze er zelfs de huur van hun eigen winkel mee terugverdienen. Je krijg een soort kruisbestuiving. Het pand heeft ook een horecabestemming. Dat geeft ruimte voor het organiseren van allerlei andere activiteiten op het overdekte marktplein zoals feesten en partijen. Voorwaarde is dat de catering door de winkeliers van de coöperatie wordt gedaan.

Het centrum kan zeven dagen per week van acht uur 's morgens tot 's avonds twaalf uur benut worden door de ondernemers. Daardoor kunnen we de huurprijzen laag houden en stimuleren wij de ondernemers deze mogelijkheden optimaal te benutten.

De winkeliers op de begane grond staan in directe verbinding met horeca en streekproducten. Je moet je voorstellen dat de slager ook warme maaltijden verkoopt die je daar op kan eten. En als er een marktkraampje komt van iemand die streekproducten verkoopt, rekent die af met de coöperatie voor de standplaats. Elkaar versterken en stimuleren door samenwerken, dat is het idee.

Jolanda: Uit alles wat in het pand komt, zal blijken dat hier niet het 'ik' maar het 'wij' regeert. Of dat nu is door samen te eten of koffie te drinken, of door met je collega's samen te werken. In de oude wereld draait het nog om de ik-gedachte: detaillisten die op een rijtje zitten en elkaar kapot concurreren. In de nieuwe wereld kijk je juist hoe je elkaar kunt versterken, hoe je samen je boterham kan verdienen. In deze tijd moeten veel ondernemers door de hoge huurprijzen met een strop om hun nek hun werk doen. De negatieve energie die dit met zich meebrengt merken de klanten ook. Door de coöperatie kan je de prijzen drukken en kan je met een heel andere energie je klanten tegemoet treden.

**“Ik denk dat het belangrijk is dat de
bezieling terugkomt in de winkels”**

Het klinkt heel hoopgevend.

Jolanda: Dat is het ook. Ik vind het een vorm van ziek-zijn van de maatschappij als mensen zich steeds meer terugtrekken en alleen nog maar denken: “Als ik het zelf maar red.” Ze zijn zo druk bezig om zelf te overleven dat ze geen tijd en aandacht meer hebben voor de zorg voor een ander.

Hans: Door een kleine regionale samenleving in een grote samenleving te creëren, kan je dit oplossen. Het maakt allerlei mooie initiatieven mogelijk. We willen bijvoorbeeld ook met mensen met een beperking gaan werken door ze onder begeleiding in te zetten waar dat mogelijk is. Je moet deze mensen niet wegstoppen maar een functie geven in de samenleving. Je kan hen bijvoorbeeld ook oudere mensen naar de streekmarkt laten halen. Heel velen zitten nu alleen thuis omdat het niet meer zo makkelijk is om in een verpleeghuis te komen. Die zitten aan huis gekluisterd. Zo iemand wordt opgehaald en verblijft een aantal uren in het centrum. Eet, drinkt en kletst wat en wordt dan weer thuisgebracht. Dan is

iedereen blij. Er lopen op dit moment gesprekken met zorginstellingen om dit ook daadwerkelijk te verwezenlijken.

In de toekomst willen jullie dit project ook breder trekken?

Hans: Absoluut! De plannen voor een zelfde project in Varsseveld liggen er al, maar eerst willen we dit goed van de grond krijgen. Maar het kan natuurlijk overal opgezet worden. Via Heart4Earth kan elke plaats zijn eigen ‘Hart van ...’ krijgen. Overal in Nederland hebben ze momenteel te kampen met leegstand. Iedereen zit elkaar aan te kijken maar niemand doet wat, banken trekken overal de stekker uit, mensen raken alleen meer gedemotiveerd. Ik ben ervan overtuigd dat een kleine regionale economie waarin zelfstandige ondernemers met passie voor hun product gaan samenwerken en elkaar versterken, het antwoord is op de crisis onder winkeliers en de individualisering van de maatschappij. Dit moet zelfs zover gaan dat er regionale netwerken komen van draagkrachtige mensen die durven te investeren in een plaatselijke ondernemer. In onze regio

**“Dit is een minigemeenschap waarin mensen op een
positieve manier op elkaar reageren en dat gaat een
spiraalvorming teweegbrengen”**

**CHANGE
81**

zijn daar al initiatieven over opgezet, evenals een regionaal betaalmiddel genaamd 'De Achthoeker'. Daarom willen we ondernemersverenigingen en gemeenten in het land aanschrijven om te laten zien wat we bedacht hebben en onze kennis delen door workshops te organiseren over hoe je zo iets opzet. Het project moet zich natuurlijk nog wel bewijzen. In oktober is het gebouw klaar. Maar we zijn ervan overtuigd dat dit gaat slagen. En als mensen zien dat het goed gaat, komt het vanzelf op gang. Als iets positief is haken anderen vanzelf aan.

Jolanda: Een goed voorbeeld doet volgen. Ik denk dat het belangrijk is dat de bezieling terugkomt in de winkels. Die vind je niet meer in de grote supermarkten. Als je allemaal kleine detaillisten hebt die tegen niet al te hoge huurprijzen ruimte kunnen huren, kunnen ze omzet maken waar ze normaal van kunnen leven en zit er ook een stuk plezier in het product dat je koopt. Dit is een minigemeenschap waarin mensen op een positieve manier op elkaar reageren en dat gaat een spiraalvorming teweegbrengen. Als het project klaar is, gaat men erover praten en komt er steeds meer belangstelling voor. Ik ben er stellig van overtuigd dat je zo van een oliedruppel een vlek kan maken.

Bouwkundige tekeningen en een 3D-animatie programma waarmee je virtueel door het gebouw van de Streekmarkt Hart van Grolle kunt lopen, zijn te downloaden via 'login' op de website van de architect www.dwvdh.nl Gebruikersnaam: versmarkt, wachtwoord: groenlo

Hans: "Dat waar je je gedachten en emoties aan geeft wordt je wereld. Dus laten we naar het positieve blijven kijken en elkaar positief inspireren en stimuleren. En elkaar ervan bewust maken dat we een verplichting hebben voor de wereld om ons heen. Als we zo doorgaan en het geld laten regeren, trekt de aarde dit niet lang meer. Wij zijn zelf verantwoordelijk voor deze samenleving, omdat we het toelaten dat banken en multinationals onze aarde vernielen, we moeten opstaan en onze stem verheffen en laten zien dat het anders kan en moet op een vreedzame liefdevolle manier. Samenwerking en duurzaamheid kunnen het tij keren."

Jolanda: "Durf te vertrouwen in jezelf en de ander. Zorg dat er vrede is in je hart, want daar komt vertrouwen uit."

Tekst: INEZ VAN GOOR - foto's: NIELS HUNEKER
Met dank aan: HANS EN MARGRIET KAMPERMAN EN JOLANDA VUIJK

